

ČESKÁ TELEVIZE

Pan
Štěpán Kotrba
Nepomucká 7
150 00 Praha 5

stepan@kotrba.cz

**Věc: České televize - vyřízení stížnosti pana Štěpána Kotrby na údajnou neobjektivitu
upoutávky ve zpravodajství**

Pane Kotrbo,

dopisem ze dne 19.6.2012 jste se obrátil na generálního ředitele České televize se stížností na neobjektivitu upoutávky ve zpravodajství. Následně jste odpověď na stížnost urgoval e-mailem. Z pověření generálního ředitele České televize ing. Petra Dvořáka Vám sděluji následující:

Stěžujete si na to, že na sociální síti facebook byl uveden text „Eurozóna a celá unie si hlasitě oddechly. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech. Details v 19.00 hodin na ČT1.„ Text byl doprovázen ilustrační fotografií tradiční řecké architektury a řecké vlajky.

Ve stížnosti jste dále uvedl, že po Vašem upozornění na komentářový charakter uvedeného příspěvku v upoutávce na zpravodajský pořad Vám editor stejným způsobem v 16.43 hodin sdělil, že jde u upoutávku či pozvánku, u kterých se určitá míra nadsázky či hodnotící vyjadřování připouští a na to vyjadřujete domněnku, že nepřipouští a uvádíte příklad toho, jak by mohla faktograficky korektní bezpříznaková zpravodajská informace bez komentujících prvků, plnit bezezbytku veřejnou službu, vypadat cit: „Politickým lídrům zemí eurozóny ubyl jeden aktuální problém. Až napodruhé v řeckých volbách zvítězila strana, která před volbami deklarovala, že si přeje setrvání Řecka v eurozóně a chce pokračovat v plnění tzv. záchranného plánu EK, ECB a MMF. Details v 19.00 na ČT1.“

Ve stížnosti uvádíte, že přesvědčení odpovědného pracovníka stejně jako komentářové a paušalizující prvky v upoutávce jsou nepřijatelným bulvárně komentářovým posunem navíc podbarveným silně ideologicky, přičemž sdělujete, že považujete tento nadsázkový a hodnotící způsob vyjadřování ve zpravodajském pořadu i v upoutávkách na něj za nepřijatelný a neodpovídající zásadám Kodexu ČT, který má stanovit zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání pro Českou televizi a její pracovníky. Dále se zabýváte Vaším pohledem na kap. 5.1. a 5.7. Kodexu ČT. Na závěr pak konstatujete, že

pořad Události je zpravodajským pořadem, nikoliv komentářovým, protože tím je pořad Události, komentáře. A sdělujete, že upoutávky na zpravodajský pořad musí respektovat stejná pravidla jako sám pořad. Ve stížnosti žádáte generálního ředitele, aby konstatoval, že příslušný pracovník porušil čl. 5 Kodexu České televize, uplatnil vůči zodpovědným pracovníkům příslušná ustanovení zákoníku práce, se kterými počítá Kodex České televize i zákon o České televizi a aby v mezích své kompetence zajistil, aby se uvedená pochybení nerespektování Kodexu ČT nemohla opakovat.

Vaše stížnost byla z pověření generálního ředitele České televize přešetřena s tímto výsledkem:

Vaši stížnosti jsme posuzovali podle ust. § 175 správního řádu, včetně lhůty k vyřízení.

Česká televize činí nesporným, že na sociální síti facebook byl uveden text „Eurozóna a celá unie si hlasitě oddechly. Až na podruhé v řeckých volbách zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech. Detaily v 19.00 hodin na ČT1.“ Je nesporné rovněž to, že text byl doprovázen ilustrační fotografií tradiční řecké architektury a řecké vlajky.

Podle našeho názoru se formulace předmětné upoutávky pohybovala v mezích přípustné zpravodajské zkratky, jež spolu se synekdochou patří k tradičním nástrojům české i světové žurnalistiky. Větu „Eurozóna a celá Unie si hlasitě oddechly“ je třeba chápat metonymicky – tedy ve smyslu „vrcholní představitelé Evropské unie a Eurozóny“ si oddechli, nikoliv tak, že si skutečně oddechlo 501, resp. 332 milionů lidí. Fakt, že špičky evropské a světové politiky opravdu výsledek řeckých voleb uvítaly, dokládají mimo jiné zprávy ČTK ze dne 18.6.2012. Lze tedy konstatovat, že se v tomto případě nejedná o komentářovou nadsázku, ale o holé konstatování skutečnosti.

Vaše další výtky směřovala k použití výrazu „úsporné plány“. V upoutávce nebylo deklarováno tak, jak ve Vaší stížnosti uvádíte, že vítězové voleb tyto plány skutečně dodrží. Přesná formulace zněla: „...zvítězily strany, které chtějí pokračovat v úsporných plánech.“. Toto sdělení, jak dozajista uznáte, vůbec neimplikuje, jak se vítězné strany budou chovat po volbách – zda budou nuceny své plány modifikovat nebo zda na nich skutečně setrvávají. Ani označením plánů za „úsporné“ jsme dle našeho názoru nijak nenarušili nestrannost nebo přesnost sdělení – jak jinak totiž pojmenovat plány, které mají pomocí rozsáhlých škrtů docílit snížení řeckého schodku pod maastrichtská 3% HDP.

Upoutávka tedy nemá hodnotící charakter a žádný exces z obvyklých standardů práce žurnalistů České televize nebyl prokázán.

Kromě shora uvedeného Česká televize poukazuje na zák. č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, který však dopadá jen na provozování televizního vysílání a který striktně rozlišuje v základních pojmech mezi pořady a dalšími částmi vysílání, kam patří i upoutávky na pořad. Ust. kap. 5.1. Kodexu České televize se vztahuje na zprostředkování informace ve zpravodajských a aktuálně publicistických pořadech a nikoliv v upoutávkách. V kap. 5.7. je sice uvedeno, že Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem, nicméně máme za to, že uvedené ustanovení se vztahuje k vysílání pořadů.

Podle ust. § 8 odst. 1 písm. f) zák. č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, předkládá Rada České televize Poslanecké sněmovně ke schválení Kodex České

televize, který stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání. V tomtéž odstavci je uvedeno, že porušení Kodexu České televize je kvalifikováno jako porušení pracovní kázně podle zvláštního zákona. Když pomineme, že v mezidobí došlo ke změně zákoníku práce a ustanovení o pracovní kázni bylo změněno, podstatné pro posouzení Vaší stížnosti je, že Kodex České televize se vztahuje jen na tu část veřejné služby, která zahrnuje televizní vysílání a nikoliv tzv. nová média, nad to na média, která neprovozuje Česká televize, avšak která umožní, aby se co nejširší veřejnost dověděla o vysílání České televize. Z těchto důvodů není ani možné považovat případné závadné chování (které však ve Vámi uvedeném případě zjištěno nebylo) za porušení Kodexu České televize, když kodex stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání.

Po převzetí právní agendy České televize a její následné důkladné analýze jsme zjistili mj., že Kodex České televize, který stanoví zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání, byl schválen Poslaneckou sněmovnou 2. července 2003 a následně došlo k rozvoji sdělování informací na více platformách, včetně nových médií a k několika legislativním změnám, avšak bez jakékoliv odezvy v Kodexu České televize. Jsme přesvědčeni, že Kodex České televize by měl explicitně stanovit, že se vztahuje nejen na naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání, ale rovněž na veřejnou službu v oblasti nových médií a doplňkových služeb. Generální ředitel České televize sice proaktivně požaduje i po zaměstnancích zpravodajství a aktuální publicistiky působících v oblasti nových médií a dalších platformách dodržování i čl. 5 Kodexu ČT, ale je zjevné, že porušení těchto pravidel těmito zaměstnanci nelze považovat za porušení Kodexu České televize a kvalifikovat takové chování bez dalšího za porušení zákoníku práce. Je nám známo, že v odborné veřejnosti se občas objeví názory na to, že Kodex České televize by měl být doplněn a upřesněn. Sdělujeme Vám rovněž, že v návaznosti na shora uvedená zjištění České televize a rozhodnutí generálního ředitele, připravuje Česká televize materiál pro Radu České televize, v němž generální ředitel doporučí nezbytné explicitní změny Kodexu České televize reagující na legislativní změny a vývoj v oblasti médií, k němuž v posledních 8 letech došlo a další změny ve prospěch naplňování veřejné služby České televize v souladu se zák. č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Vaše stížnost nebyla shledána důvodnou, nicméně kritiku bereme na vědomí a považujeme ji za podnět k dalšímu zkvalitňování činnosti České televize.

Vyřízení Vaší stížnosti posíláme na Vámi uvedenou elektronickou adresu, kam jste výslovně preferoval zaslat odpověď a poněvadž jste neuvedl datovou schránku, zasíláme Vám vyřízení stížnosti ještě v tištěné podobě doporučeně na Vámi uvedenou doručovací adresu.

V Praze dne 15. srpna 2012

JUDr. Markéta Havlová
vedoucí odboru mediální legislativy